

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi J. G.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (....)

z dnia 14 marca 2002 r., sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa B. T. (obecnie M.)

przeciwko J. G.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 6 października 2016 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 listopada 2015 r., sygn. akt V ACa (...),

1. oddala zażalenie,

2. przyznaje adw. M. M. D. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w (...)) kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych, zwiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę J. G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 14 marca 2002 r., wydanym w sprawie z powództwa B. T. (obecnie: B. M.) przeciwko skarżącemu o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że skarżący powołał się na uzyskanie informacji świadczących o przestępnym sposobie działania powódki B. T. i złożenie w dniu 15 września 2015 r. zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Ś.. Okoliczności te – zdaniem skarżącego – wypełniają podstawy wznowienia postępowania określone w art. 403 § 1 pkt 2 i art. 403 § 2 k.p.c. Ze względu na powołane podstawy wznowienia wniesioną skargę należy uznać za niedopuszczalną, od uprawomocnienia się wyroku z dnia 14 marca 2002 r. upłynęło bowiem ponad pięć lat, a – zgodnie z art. 408 k.p.c. – po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 408 k.p.c. przez przyjęcie, że upływ pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku uzasadnia odrzucenie skargi o wznowienie w sytuacji, w której o podstawie wznowienia dowiedział się po upływie wspomnianego pięcioletniego okresu i nie miał możliwości wcześniejszego dochodzenia swych praw. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 408 k.p.c., po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Przewidziany w tym przepisie pięcioletni termin jest terminem prekluzyjnym, co oznacza, że wyłącza on możliwość wnoszenia skargi o wznowienie postępowania także wtedy, gdy podstawy do wznowienia powstały dopiero po jego upływie.

Termin ten wyznacza tym samym granice dopuszczalności skargi o wznowienie. Nie obowiązuje on tylko wtedy, gdy skarga o wznowienie opiera się na zarzucie niemożności działania lub nienależytej reprezentacji. Określone w art. 408 k.p.c. szczególne wypadki, w których wniesienie skargi jest dopuszczalne nawet po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku odnoszą się przy tym do podstaw skargi, a więc do postępowania, którego wznowienie uzasadnione byłoby jedną z przyczyn wymienionych w tym przepisie (zob. art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 sierpnia 1972 r., I CZ 134/71, OSNCP 1973, nr 5, poz. 83, z dnia 14 lutego 2000 r., II CKN 1073/99, nie publ., z dnia 19 września 2002 r., V CZ 102/02, nie publ., z dnia 11 maja 2012 r., II CZ 2/12, nie publ., z dnia 20 grudnia 2012 r., IV CZ 143/12, nie publ., z dnia 7 marca 2013 r., IV CZ 177/12, nie publ. i z dnia 5 grudnia 2013 r., V CZ 64/13, nie publ.).

Skarżący powołał się na podstawy wznowienia określone w art. 403 § 1 pkt 2 i art. 403 § 2 k.p.c., wobec czego skarga wniesiona po upływie pięcioletniego terminu określonego w art. 408 k.p.c. była niedopuszczalna i ulegała odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw i – stosownie do § 15 w związku z § 6 pkt 5, § 13 ust. 2 pkt 2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) w związku z § 12 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) – przyznał pełnomocnikowi skarżącego koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu zażaleniowym.

